OGRÓD

Nie będziesz potrzebować żadnych programów komputerowych ani ekstra specjalistycznej wiedzy, **ale będziesz musiał przyjrzeć się ogrodowi i przypomnieć sobie, jak on wyglądał w ostatnich latach**, co w nim rosło, co wypadało, jakie choroby atakowały rośliny, gdzie dochodziło światło słoneczne, jak długo oświetlało daną część ogrodu, a jakie jego miejsca były w cieniu, w którym miejscu stała woda podczas ulewy, gdzie i jak odpływała, jak długo grunt wysychał.

A może nie masz jeszcze ogrodu? To przypomnij sobie, jak wyglądał plac wokół nowo budowanego domu.

Będziesz potrzebować natomiast **narzędzi pomiarowych i mapy swojej nieruchomości (zaktualizowana mapa do celów projektowych)** tak, abyś wiedział jakie masz podziemne uzbrojenie terenu (kable, rury, kanalizację, gaz, drenaże).

Przyda się również:

- **kalka techniczna formatu A3,**
- **blok rysunkowy A3,**
- **papier milimetrowy A3,**
- **kredki bądź pisaki,**
- **linijka, krzywik, ekierka, kątomierz,**
- **cyrkiel,**
- **ołówek,**
- **gumka,**
- **kalkulator** ☺

Inne listy i tabele znajdziesz w materiałach z Wyzwania – na „własnym" papierze robić będziesz tylko projekt ogrodu.

Na końcu Wyzwania znajdziesz tabele do kosztorysów i listę zakupów. W tekście umieściłam również kilka linków do stron, na których znajdziesz pomoc ☺

BALKON – TARAS

Pokaże Ci również jak zaaranżować balkon i taras, aby był funkcjonalny i pozwalał nie tylko na relaks przy kawie i dobrej lekturze, ale również na uprawę własnych kwiatów i warzyw – miejskie ogrodnictwo rośnie w siłę ☺

PORADA 1

ogród krok po kroku – wymiarowanie, warunki, styl

1. Wymierz swoją działkę i nanieś te wymiary na plan

Musisz wiedzieć co i na czym chcesz zaprojektować. W tym celu potrzebujesz planu. Znajdź mapę do celów projektowych (na pewno masz ją w archiwum domowym) i albo posiłkuj się tą mapą, albo na nowo wymierz swoją działkę i nanieś wymiary na kalkę techniczną. Dlaczego na kalkę? Kalki techniczne są wytrzymałe i przezroczyste, nakładając kalki jedna na druga możesz szybko i łatwo przerysowywać potrzebne elementy. Sama używam kalek do projektowania, to najprostszy i bardzo skuteczny sposób na powstanie dobrego projektu bez użycia skomplikowanych programów projektowych.
Pamiętaj – to plan roboczy, do Twojego użytku - nie musi być na razie super piękny ☺ W utrzymaniu skali pomoże Ci papier milimetrowy włożony pod kalkę i umocowany do niej choćby spinaczem oraz linijka.

Jak powinien wyglądać taki plan?

1. Powinien być w skali – najczęściej używane skale na mapach to **1:500** (1 cm mapy to 5 metrów w terenie) – taką zapewne masz w dokumentach dotyczących budowy domu, **1:250** (1 cm mapy to 2,5 metra w terenie) oraz **1:100** (1 cm mapy to 1 metr w terenie). Mapę możesz sobie przeskalować (przeliczyć), możesz użyć też dwóch map (np. 1:250 oraz 1:100) – na pierwszej zrobisz koncepcję (wstępny szkic) a na drugiej projekt bardziej szczegółowy.

2. Powinien być zorientowany na północ – tzn. że NAJLEPIEJ jak patrząc na kalkę z mapą północ masz na górze kartki, zaś południe na dole. To zdecydowanie ułatwi Ci dalszą pracę nad projektem ☺

Co powinno znaleźć się na tym planie?

1. Wymiary samej działki (po obrysie)
2. Wymiary domu, budynków gospodarczych, garażów wolnostojących, drewutni, miejsc na śmietniki, wiat, altan itp. (po obrysie)
3. Odległości tych budynków od ogrodzenia (musisz wiedzieć ile masz miejsca na nasadzenia)
4. Przebieg i wymiary ciągów komunikacyjnych (chodników, ścieżek utwardzonych, podjazdów)

5. Istniejące drzewa, krzewy, ewentualne rabaty (i ich odległości od w/w budynków, ciągów komunikacyjnych itp.) – w przypadku drzew uwzględnij średnicę korony (za pomocą cyrkla)
6. Istniejąca infrastruktura podziemna i nadziemna.
7. Jeśli na Twojej działce jest jeszcze coś, co powinieneś umieścić na mapie, a czego nie ma w punktach powyżej – spisz to:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

PAMIĘTAJ!

Dobry plan to podstawa. Musisz wiedzieć ile i na co masz w ogrodzie miejsce. Zdecyduj co chcesz w ogrodzie zachować, a co z niego usunąć. Pamiętaj też, aby zbyt pochopnie nie pozbywać się dojrzałych drzew – zanim nowo posadzone osiągną duże rozmiary, minie wiele lat.

2. Poznaj przestrzeń na której ma powstać ogród

Zrób to ZANIM sporządzisz listę ulubionych roślin, zanim je kupisz, zanim zapytasz domowników co chcieliby mieć „swojego" w ogrodzie, zanim podzielisz go na strefy, zanim wybierzesz ogrodowe meble, materiał na taras czy nawierzchnię, kamienie na skalniaki czy murki oporowe, zanim…. **zrobisz cokolwiek**.

Rozejrzyj się też dookoła – w jakiej okolicy mieszkasz, co ci będzie przeszkadzać, jakie widoki chcesz zasłonić, a jakie wyeksponować, jaki charakter mają sąsiednie ogrody, jak wygląda natura dookoła, co determinuje krajobraz

To jaka jest ta przestrzeń w 90% zdeterminuje to, jak będzie wyglądał Twój ogród.

Czy będzie na tą przestrzeń otwarty, czy zamknięty, czy będzie współgrał z okolicą, czy raczej zamknie się w swoich ramach, czy będzie w nim miejsce na warzywa i owoce, czy raczej tylko na rośliny ozdobne…

ZADANIE: odpowiedz na zadane niżej pytania i dodaj swoje spostrzeżenia.

1. Przyjrzyj się dobrze mapie swojego ogrodu, przypomnij sobie jakie zmiany w podziemnym uzbrojeniu były wykonywane przez Ciebie, poprzednich właścicieli, czy do sieci podłączyli się sąsiedzi, czy na działce składowany był gruz albo inne odpadki.
   Będzie to potrzebne, aby uniknąć niespodzianek podczas prac ogrodowych.
   ……
   ……
   ……
   ……
2. Przyjrzyj się ogrodowi, zapisz i zaznacz na mapie istniejące spadki terenu.
   Przyda się przy projektowaniu rabat, małej architektury, warzywnika
   ……
   ……
   ……
   ……
3. Dowiedz się jaką masz glebę w ogrodzie – zauważyłeś to z pewnością podczas budowy, albo podczas prac ogrodowych: czy gleba jest piaszczysta, gliniasta, mieszana (glina na spodzie, piasek na wierzchu),

próchnicza? Czy robią się zastoje wody opadowej - deszczówka wsiąka szybko, wolno, czy po ulewach stoi kilka godzin w jednym miejscu?
Będziesz wiedział jakie rośliny będą się dobrze czuły w Twoim ogrodzie, albo ile i jakiej ziemi musisz nawieźć aby zmienić warunki glebowe.

……
……
……
……

4. Zaznacz na mapie strefy w pełnym słońcu, w półcieniu i w cieniu – weź pod uwagę tak strony świata jak i wysokość drzew, budynków itp. Zarówno swoich
jak tych stojących i rosnących w sąsiedztwie. Pamiętaj że zimą, wczesną wiosną i późną jesienią, kiedy słońce stoi nisko nad horyzontem, rzucane cienie są dłuższe i dalej sięgają. Czas z cieniem krótkim to w naszym klimacie zaledwie 3-4 miesiące w roku.
Przyda się przy doborze roślin i planowaniu dla nich rabat, wytyczaniu stref ogrodowych, planowaniu warzywnika, sadu, owocnika.

……
……
……
……
……

5. Poznaj też strefę klimatyczną w jakiej mieszkasz obecnie i w jakiej chcesz zaprojektować ogród. Polska to mały kraj, ale bardzo zróżnicowany pod tym względem, różnice temperatur między poszczególnymi regionami mogą sięgać nawet 10 stopni!
Przyda się w doborze roślin i ich dostosowaniu do stref mrozoodporności. W Polsce jest ich aż 5 – klikając w poniższy link znajdziesz ich rozmieszczenie

https://pl.wikipedia.org/wiki/Strefy_mrozoodporno%C5%9Bci

……
……
……
……

6. Zorientuj się również z której strony wieją wiatry w Twojej okolicy – w Polsce najczęściej są to wiatry zachodnie, ale możesz mieszkać w górach lub nad morzem, wówczas wygląda to zupełnie inaczej ☺
   Przyda się podczas sadzenia żywopłotów bądź stawiania osłon przeciwwietrznych przy tarasie, kąciku zabaw, basenie ☺ itp.
   ……
   ……
   ……
   ……
7. Zbadaj glebę jaką masz w ogrodzie – czy jest kwaśna, zasadowa, bądź uboga w azot, wapń itp. Możesz sprawdzić to na przykładzie roślin wskaźnikowych czyli takich, które rosną tylko na danej glebie (np. pokrzywy – podłoże bogate w azot, glistnik jaskółcze ziele – gleby ilaste, babka zwyczajna – gleby zasadowe, koniczyna polan – gleby kwaśne)
   Przyda się podczas doboru roślin, warto wykorzystywać naturalne warunki glebowe zamiast wymieniać podłoże pod konkretne rośliny – link poniżej
   zawiera więcej wskazówek:
   https://pl.wikipedia.org/wiki/Ro%C5%9Blina_wska%C5%BAnikowa
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……

PAMIĘTAJ!

Poznając swój ogród łatwiej będzie Ci dobrać rośliny i zagospodarować przestrzeń bez zbędnego, czasochłonnego i kosztownego zmieniania naturalnych warunków jakie w nim panują ☺

3. Określ styl ogrodu i budżet, podziel go na strefy

Na pewno od dawna podglądasz cudze ogrody i mniej więcej wiesz, w jakim stylu chcesz mieć ten swój kawałek zieleni - marzysz sobie o kawie na tarasie, pachnących kwiatami i bajeczne kolorowych rabatach, soczystych truskawkach, zielonym kobiercu trawnika – albo wręcz przeciwnie, wolisz minimalistyczne i nowoczesne formy, umiar gatunkowy i monochromatyczne rabaty.

ZADANIE: do tego kroku będziesz potrzebować całej rodziny – zbierz wszystkich i odpowiedzcie na poniższe pytania. **Pamiętaj, że od tych wyborów zależeć będzie również to, ILE CZASU spędzać będziesz na pielęgnacji ogrodu ☺**

1. Określ w jakim stylu ma być ogród - **formalnym** (ogrody francuskie), **nowoczesnym** (monochromatyczne nasadzenia, proste linie), **rustykalnym** (naturalne materiały, wielobarwność, warzywnik), **swobodnym** (łagodne kształty, naturalne materiały, wyważona ilość gatunków), **naturalistycznym** (idealnie skomponowany z krajobrazem, jest niejako jego przedłużeniem, dobór roślin uwarunkowany tym, co rośnie w naturalnym otoczeniu ogrodu) lub **mieszanym** (mieszanka stylu formalnego ze swobodnym, często z nutką rustykalną bądź naturalną). Czy ma zawierać elementy stylu śródziemnomorskiego, meksykańskiego, japońskiego, czy ma być ogrodem kolekcjonerskim, użytkowym, ozdobnym, zimozielonym?
   Każdy z rodziny powinien się na ten temat wypowiedzieć (dzieci również!), pod uwagę dobrze wziąć też fakt obecności zwierząt ☺
   .....
   .....
   .....
   .....
   .....
   .....

2. Co jest dla Was ważne w ogrodzie – **miejsce do zabawy** (plac zabaw czy rozległy trawnik), **miejsce do wypoczynku** (taras z leżakami czy leżaki w cieniu pod drzewami), **miejsce do majsterkowania** (garaż, drewutnia, wiata), **woda w ogrodzie** (basen stały lub tymczasowy, oczko wodne, strumień, nieduża fontanna), **gotowanie i posiłki na świeżym powietrzu** (letnia kuchnia na wypasie, nieduży grill, ognisko z kociołkiem, wędzarnia, piec chlebowy), **uprawa własnych warzyw i owoców** (warzywnik, wzniesione grządki, szklarnia, uprawa warzyw w pojemnikach, drzewa i krzewy owocowe). **Pamiętajcie o ciągach komunikacyjnych!**
   .....
   .....

……
……
……
……

3. **Podziel ogród na strefy** – pamiętaj o planie z pierwszego i drugiego kroku! Warzywnik i owocnik powinny znajdować się w pełnym słońcu, woda w ogrodzie w cieniu (oczko wodne) lub w słońcu (basen) – przy czym w pobliżu obu nie powinno być drzew ☺, trawnik w słońcu, rabaty – w zależności od warunków i gatunków jakie posadzisz, wypoczynek – tak jak lubicie, itp. Wyznacz je tak, aby wzajemnie się nie wykluczały i aby nie przeszkadzały jedna drugiej ☺

   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   Określ granice tych stref na planie koncepcyjnym.

4. **Określ budżet i czas jaki możesz przeznaczyć na ogród** – niekoniecznie jednorazowo, ogród może powstawać etapami (każda strefa w kolejnym sezonie) – ważne jest jednak aby te strefy wydzielić już na tym etapie i trzymać się założonego budżetu. Pamiętaj, że ogrodzenie to też ogród ☺

   Ile czasu możesz w tygodniu poświęcić dla ogrodu……..

   Która strefa jest najważniejsza, a która najmniej ważna?
   ……
   ……
   ……

   Jaki budżet przeznaczasz na zagospodarowanie ogrodu – całego lub poszczególnych stref? Mierz siły na zamiary i pamiętaj o dodatkowych pracach i wszystkich kosztach, nie tylko roślinach ☺
   ……
   ……
   ……
   ……

5. Jakie życzenia specjalne mają domownicy? (ulubione rośliny, kolory, zapachy, zabawki ogrodowe, meble, preferencje odnośnie słońca, cienia, wypoczynku
itp.)……
……
……

PAMIĘTAJ!

Jeżeli teren na którym planujesz ogród nie jest poziomy, są na nim spadki – uwzględnij je w wytyczaniu stref. Nieduże spadki możesz niwelować za pomocą schodów, murków oporowych, podsypania bądź wybrania ziemi – na duże potrzebujesz stosownych zgód i pomocy specjalisty!

WAŻNE!

Jeżeli masz małe dzieci unikaj sadzenia roślin ciernistych czy trujących! Weź też pod uwagę uczulenia domowników na pyłki, ukąszenia owadów itp.

